

Контрольна робота з теми: «Основи термодинаміки» (10 клас)

Високий рівень (12 балів)

1. У металевій посудині є 400 г води при температурі 15°C. В цю воду виливають 220 г води при температурі 65°C. Після перемішування температура суміші дорівнює 33°C. Яка теплоємність посудини?
2. Чи можна вимірювати питому теплоємність сульфатної кислоти, змішуючи нагріту кислоту з холодною водою і вимірюючи температуру суміші?
3. Місткість системи охолодження автомобіля становить 6 л. у радіатор залили 2 л води при температурі 40 °С, а потім доповнили систему гарячою водою при температурі 85°C. Визначити температуру суміші, вважаючи, що система зменшить її на 10 % від реальної?
4. Є однакові об'єми заліза, алюмінію і срібла. Кожне з тіл треба нагріти від 0°C до точки його плавлення і розплавити. На яке з цих тіл піде найбільша кількість теплоти і на яке – найменша?
5. В 1 л води при температурі 20°C кидають кусок заліза масою 100 г, нагріте до температури 500°C. При цьому деяка кількість води перетворюється в пару. Остаточна температура води 24°C. Визначити кількість води, яка перетворилася у пару.
6. До якої температури треба нагріти алюмінієвий куб, щоб він, коли його покласти на лід, цілком у нього занурився? Температура льоду 0°C.
7. Свинцева куля пробиває дерев'яну стінку, причому перед ударом об стінку швидкість кулі 400 м/с, після проходження стінки її швидкість 300 м/с. Температура кулі перед ударом 323 К. Яка частина кулі розплавилася? Вважати, що всю теплоту, що виділяється отримує куля.
8. У циліндрі при 20°C є 2 кг повітря під тиском $9,8 \cdot 10^5$ Па. Визначити роботу повітря під час його ізобарного нагрівання на 100°C. Молярна маса повітря 0,029 кг/моль.
9. Автомобіль витрачає 5,67 кг бензину на 50 км шляху. Визначити потужність яку розвиває двигун, якщо швидкість руху 90 км/год і ККД двигуна 22%.
10. Установка потужністю 30 кВт охолоджується проточною водою, що тече по спіральній трубці діаметром 15 мм. При сталому режимі проточна вода нагрівається на 15°C. Визначити швидкість води, вважаючи, що вся потужність установки йде нагрівання води.
11. У циліндрі під тиском $1,96 \cdot 10^5$ Па міститься повітря при 273 К. Яку буде виконану роботу при його ізобарному нагріванні на 10 К, якщо маса повітря 10 г
12. Визначити потужність, яку розвиває двигун автомобіля, якщо на кожен кілометр шляху при швидкості 60 км/год витрачається 74 г бензину. ККД двигуна становить 30 %.

Достатній рівень (9 балів)

1. У мідну каструлю масою 2 кг налито 250 г води. На нагрівання чого йде більша кількість теплот – каструлі чи води?
2. Є 36 л води при температурі 30 °С. В цю воду вливають окуп. Скільки літрів окропу треба долити, щоб температура суміші була 35 °С? Об'ємним розширенням знехтувати.
3. Є однакових об'ємів куски: міді, олова й алюмінію. Який з цих кусків має найбільшу і найменшу теплоємність?
4. Є три посудини, що містять по 1 л води при 60 °С. У першу посудину вливають 500 г води при 0 °С, у другу посудину кладуть 500 г льоду при 0 °С, а в третю 500 г заліза при 0 °С. На скільки градусів знизиться температура води у кожній із посудин?
5. На скільки вища температура води біля основи водоспаду висотою 20 м від температури на його вершині? Вважати, що вся механічна енергія йде на нагрівання води.
6. Чому температура води у відкритих водоймах майже завжди в літню пору нижча, ніж температура повітря?
7. Температура льоду 5°C. Чи може він при цій температурі бути нагрівником?
8. На спиртівку поставили стерилізатор з 500 г води при 20 °С і зняли через 30 хв. Скільки води за цей час встигло википіти, якщо в спиртівці шохвилини згорає 2 г спирту? ККД спиртівки 40 %.
9. Чи однакова кількість теплоти потрібна для нагрівання до тієї самої температури в посудині, прикритій поршнем, якщо:
А) поршень не переміщується
Б) поршень легко рухомий?
10. ККД теплового двигуна 30 %. Його робоче тіло – газ – отримало від нагрівника 10 кДж теплоти. Визначити температуру нагрівника, якщо температура холодильника 20 °С. Яку кількість теплоти робоче тіло віддало холодильнику?
11. У камері згорання двигуна, що працює на суміші кисню й водню, утворюється гаряча водяна пара, тиск якої $8,32 \cdot 10^7$ Па. Маса пари 180 г. Об'єм камери згорання 0,002 м³. Визначити максимальний ККД двигуна, якщо пара викидається при температурі 1000 К.
12. За нормальних умов деяка маса повітря займає об'єм 6 м³. Який об'єм займе ця сама маса повітря при ізотермічному стисканні до 3,04 МПа?

Середній рівень (6 балів)

1. Стальна деталь, що має масу 20 кг, під час обробки на токарному станку нагрівається на 50 °С. Скільки енергії на витрачається двигуном на нагрівання деталі, 450 Дж/(кг·°С).
2. Газ, що перебуває під тиском $1 \cdot 10^5$ Па, ізобарно розширився, виконавши роботу 50 Дж. На скільки збільшився об'єм газу?
3. Перед гарячою штамповкою латунне тіло, що має масу 15 кг, нагріли від 15°C до 750 °С. Яка кількість теплоти на це пішла? Питома теплоємність латуні 380 Дж/(кг·°С)
4. Термодинамічній системі передано 400 Дж теплоти. Як зміниться внутрішня енергія системи, якщо при цьому вона виконала роботу в 500 Дж?
5. Обчислити зміну внутрішньої енергії 2 г водню при зміні температури на 100 К, якщо молярна маса водню 0,002 кг/моль.
6. Температура у нагрівнику теплового двигуна дорівнює 375 К, а холодильника – 300 К. Визначити ККД двигуна.
7. Скільки треба кам'яного вугілля, щоб виділилося $1,5 \cdot 10^8$ Дж енергії, якщо питома теплота згорання кам'яного вугілля $46 \cdot 10^6$ Дж/кг?
8. Тепловий двигун отримує від нагрівника 8200 Дж теплоти і віддає холодильнику 6200 Дж. Визначити ККД цього двигуна.
9. В результаті повного згорання тротилу, що мав масу 10 кг, виділилося $1,5 \cdot 10^8$ Дж енергії. Чому дорівнює питома теплота згорання тротилу?
10. Температура нагрівника ідеальної теплової машини становить 580 К. ККД її дорівнює 50 %. Знайти температуру холодильника.
11. Яку механічну роботу виконує теплова машина, ККД якої становить 36 %, якщо нагрівник виділяє $5,4 \cdot 10^7$ Дж тепла?
12. Яку роботу виконує газ, розширюючись ізобарно під тиском $1,4 \cdot 10^5$ Па від 2л до 3 л.